

Průlomová bolest

Průlomová bolest (BTCP, *breakthrough cancer pain*) je eskalace bolesti u pacienta s chronickou stabilizovanou bolestí. Pojem se užívá především u pacientů s onkologickým onemocněním. U nich se objevuje ve 40–70 %. Etiologie je kombinovaná, ale často k průlomové bolesti dochází při akutním zhoršení základního onemocnění.^[1]

Klinický obraz

Jedná se o velmi **intenzivní bolest**, která začíná **náhle**. V diferenciální diagnóze se odlišuje od bolesti, která nastává po ukončení působení analgetika před další plánovanou dávkou (tzv. *end of dose pain*). Zároveň se nejedná o nedostatečně mírněnou bolest, kterou pacient pociťuje většinu dne.^[2]

Terapie

Léčba spočívá v tzv. **záchranné medikaci** (*rescue drugs*) rychle ulevující od bolesti a následném upravení léčebného plánu s cílem **prevence** dalších epizod průlomové bolesti.

Mezi záchranné medikamenty patří např:

- sublinguální tablety s fentanylem^[3];
- fentanyl pro intranasální použití;
- aplikace morfia (nejlépe *i. v.* nebo *p. o.* ve formě tablet či kapek).

Využívá se zároveň **kombinací** s nesteroidními antiflogistiky, metamizolem, nebo koanalgetiky jako jsou gabapentin a pregabalin.

Při vyčerpání farmakoterapie přichází na řadu **invazivní postupy**. Pomocí **katetrových technik** se aplikují lokální anestetika a opioidy do epidurálního prostoru, případně periferních nervů v účinných dávkách. U dobře spolupracujících pacientů lze využít tzv. **pacientem kontrolovanou analgezii**, při které si pacient může sám navyšovat dávku dle potřeby (nastavuje se horní limit bolusů). Nevýhody invazivních postupů jsou nutnost mezioborové spolupráce s anesteziologem, ve většině případů hospitalizace a komplikace spojené se zavedeným katetrem.

Historické balení morfia

Odkazy

Související články

- Analgetika

Použitá literatura

- NOSKOVÁ, Pavlína. Průlomová bolest a její léčba. *Onkologie* [online]. 2010, roč. 4, vol. 2, s. 96–100, dostupné také z <<https://www.onkologiecs.cz/pdfs/xon/2010/02/09.pdf>>. ISSN 1803-5345.

Reference

1. ANTVERPES, Frank. *Durchbruchschmerzen* [online]. [cit. 2020-12-01]. <<https://flexikon.doccheck.com/de/Durchbruchschmerzen>>.
2. SLÁMA, Ondřej. *PRŮLOMOVÁ BOLEST - NEJČASTĚJŠÍ KLINICKÉ FORMY, ZPŮSOBY HODNOCENÍ A ZÁKLADNÍ STRATEGIE LÉČBY* [online]. [cit. 2020-12-01]. <<https://www.linkos.cz/lekar-a-multidisciplinari-tym/kongresy/po-kongresu/databaze-tuzemskych-onkologickych-konferencnich-abstrakt/prulomova-bolest-nejcastejsi-klinicke-formy-zpusoby-hodnoceni-a-zakladni-strateg/>>.
3. Česká republika. SÚKL. Souhrn údajů o přípravku. 2019. s. 1. Dostupné také z URL <<https://www.sukl.cz/modules/medication/download.php?file=SPC147463.pdf&type=spc&as=lunaldin-spc>>.